

CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN MEDICINĂ ȘI FARMACIE „RAISA PACALO”

DISCUTAT
la ședința Consiliului profesoral
Proces verbal nr. 8
din 25 mai 2022

APROBAT
prin Ordinul nr. 124-AC
din 31.05.2022
Director **Mariana NEGREAN**

POLITICA DE DEZVOLTARE
A COLECȚIILOR BIBLIOTECII

Capitolul I

INTRODUCERE

1. Politica de Dezvoltare a Colecțiilor Bibliotecii Centrului de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo” reprezintă documentul principal ce determină și reglementează procesul de completare și dezvoltare a colecțiilor, respectiv depistarea, selecția și achiziția documentelor de diferite categorii, suporturi, limbi, ce pot face parte din colecțiile bibliotecii, precum și eliminarea documentelor necorespunzătoare.
2. Prezentul document este elaborat în conformitate cu documentele de reglementare în vigoare: Legea cu privire la biblioteci nr. 160 din 20.07.2017, Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11.05.2000.
3. Documentul reflectă prioritățile și principiile de achiziție, criteriile de selectare a documentelor, stabilește normele și nivelurile de completare, definește etapele de achiziție. La baza Politicii de Dezvoltare a Colecțiilor stă raționalizarea colecției, adică o mai bună urmărire a cererilor utilizatorilor și asigurarea unui echilibru de documente a bibliotecii.

Capitolul II

SCOP ȘI OBIECTIVE

4. Scopul Politicii de Dezvoltare a Colecțiilor este de a asigura o dezvoltare coordonată, coerentă, calitativă și exhaustivă în corespundere cu misiunea și specificul bibliotecii.
5. Obiectivele politicii documentare sunt următoarele:
 - a) dezvoltarea colecțiilor Bibliotecii Centrului de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo” în funcție de dinamica schimbărilor de interes documentar, educațional și informațional al instituției;
 - b) asigurarea achiziției calitative a colecțiilor;
 - c) îmbogățirea colecțiilor cu documente reprezentative din producția autohtonă și cea străină;
 - d) creșterea colecțiilor cu documente elaborate la nivel instituțional;
 - e) satisfacerea cerințelor informaționale și documentare ale tuturor categoriilor de utilizatori;
 - f) prezervarea, continuitatea și îmbogățirea constantă a colecțiilor.

Capitolul III

PRINCIPIILE DE DEZVOLTARE A COLECȚIILOR

6. **Accesibilitate.** Acces nerestricționat și echitabil la informație tuturor categoriilor de utilizatori.
7. **Actualitate.** Dezvoltarea colecțiilor se realizează prin menținerea acestora în actualitate, în corespundere cu exigențele timpului în domeniul medical, științific, educațional și cultural.
8. **Rentabilitate culturală și socială.** Achiziții de publicații preponderent cu caracter educațional, cultural, informativ și formativ.
9. **Continuitatea și coerența colecțiilor.** Colecția bibliotecii se dezvoltă ca un sistem coerent, reînnoit în mod constant și restructurat permanent, în corespundere cu necesitățile comunității instituționale.
10. **Flexibilitate.** Asigurarea documentelor atât pe suport tradițional, cât și electronic.
11. **Originalitate.** Păstrarea echilibrului între utilizările constante și dorite din partea beneficiarilor și intrarea în fonduri a unor documente care să garanteze interesul utilizatorilor.
12. **Complementaritate.** Biblioteca își va dezvolta colecțiile sale în baza cooperării eficiente cu fiecare secție/catedră, prin intermediul unui mecanism reciproc acceptabil.

Capitolul IV GRUPURILE COMUNITĂȚII

13. Publicul utilizator al bibliotecii reprezintă factorul principal care stă la baza constituirii și dezvoltării colecțiilor. Grupul țintă de utilizatori ai Bibliotecii sunt: elevii, cadrele didactice, alte categorii de lucrători CEMF „Raisa Pacalo”.

Capitolul V STRUCTURA COLECȚIILOR BIBLIOTECII

14. Colecțiile bibliotecii dețin preponderent documente în domeniul medicinei și științelor adiacente constituită din 77209 volume / 9325 titluri. Colecțiile sunt sistematizate după criteriul zecimal (CZU, Dewey) și tematice.
15. În corespundere cu misiunea instituției și necesitățile informaționale ale utilizatorilor în bibliotecă funcționează un sistem complex de colecții: *după categoria documentelor*: cărți, publicații periodice, manuale, compendii, ghiduri, curs de lecții, indicații metodice, culegeri de teste, lucrări practice, standarde/protocoale a deprinderilor practice; *după suportul de fixare a informației*: documente tipărite, suport electronic;

după modul de consultare: publicații de referință, colecția „Publicații ale cadrelor didactice”, colecție de tipul „cerere-ofertă”; *după localizare:* sala împrumut, consultare pe loc (sala de lectură).

Capitolul VI PUNCTE FORTE ȘI SLABE ALE COLECȚIILOR

16. Puncte forte:

- a) resurse informaționale și documentare reprezentative în domeniul medicinei;
- b) număr maxim de publicații elaborate de către colaboratorii CEMF „R. Pacalo”

17. Puncte slabe:

- a) mijloace financiare insuficiente pentru achiziții în condițiile creșterii prețurilor;
- b) scăderea numărului de abonamente la publicații periodice din motivul creșterii prețului lor;
- c) îmbătrânirea colecțiilor – încetarea procesului de casare a documentelor uzate fizic și moral;
- d) număr insuficient a lecturilor recomandate de programa școlară (limită de titluri);
- e) lipsa literaturii autorilor contemporani.

Capitolul VII TENDINȚE ÎN DEZVOLTAREA COLECȚIILOR

18. Tendințe în dezvoltarea colecțiilor:

- a) dezvoltarea susținută a colecției de documente electronice;
- b) analiza și evaluarea colecțiilor din perspectiva relevanței lor pentru utilizatori;
- c) analiza eficienței procesului de dezvoltare și de selecție a colecțiilor;
- d) intensificarea activității de eliminare din colecțiile bibliotecii a lucrărilor nereprezentative, uzate moral sau fizic;
- e) îmbunătățirea achizițiilor de documente prin reorientarea spre: încurajarea donațiilor/sponsorizărilor către bibliotecă; amplificarea schimbului interbibliotecar de documente.

Capitolul VIII NIVELURILE COLECȚIILOR

19. Procesul de constituire și dezvoltare a colecțiilor identifică următoarele niveluri:

- a) **Nivel de bază.** Colecții de lucrări generale care servesc la introducerea și definirea unei discipline sau subiect. Acest nivel include colecții limitate de: monografii și lucrări de referință generale; periodice reprezentative cu caracter general.
- b) **Nivel de studiu.** Colecții suficient de complete pentru susținerea programelor de învățământ profesional tehnic (este adecvat conținutului planurilor de învățământ); Acest nivel include o gamă largă de: lucrări de referință de bază și de specialitate; periodice reprezentative cu caracter general și de specialitate.
- c) **Nivel de cercetare.** Colecții care cuprind publicații cu subiecte speciale sau generale care necesită cercetări aprofundate pentru studii de masterat și de cercetare independentă care necesită în mod deosebit scrieri academice și lucrări de cercetare. Nivelul respectiv include: monografii specializate; lucrări ce conțin noi descoperiri, rezultate științifice și alte informații utile cercetătorilor; periodice specializate; colecție de documente vechi conservate pentru a servi nevoilor de cercetare.
- d) **Nivel comprehensiv (global).** Colecție care reunește în măsura posibilului toate lucrările importante dintr-un domeniu specific (colecție specializată care vizează integralitatea).

Capitolul IX

ARIA DE SUBIECTE ȘI NIVELURILE DE COMPLETARE

CZU	SUBIECTE	NIVEL DE COMPLETARE
0	Generalități. Știință și cunoaștere. Organizare. Informare. Documentare	bază
1	Filozofie. Psihologie	bază
159.955	Dezvoltare personală	bază
16	Logica	bază
17	Morală. Etică	bază
2	Religie	bază
3 Științe sociale		
31	Statistică. Demografie. Sociologie	studiu, cercetare
32	Politică	studiu
32	Economie	studiu
34	Drept. Legislație. Jurisprudență	studiu
37	Educație. Învățământ	studiu
39	Etnografie. Folclor	studiu

5 Matematică și științe naturale		
504	Știința mediului înconjurător	studiu, cercetare
51	Matematica	studiu, cercetare
53	Fizică	studiu, cercetare
54	Chimie	studiu, cercetare
57	Biologie	studiu, cercetare
58	Botanică	
59	Zoologie. Fiziologie	
6 Științe aplicate. Medicină. Tehnică		
61	Medicină	comprehensiv
611	Anatomie. Anatomie umană și comparată	studiu, cercetare
612	Fiziologie. Fiziologie umană și comparată	studiu, cercetare
613	Igiena. Îngrijirea sănătății	studiu și cercetare
614	Sănătatea și igiena publică	studiu, cercetare
614.2	Bazele asistenței medicale	studiu , cercetare
614.22	Managementul serviciilor spitalicești	studiu, cercetare
615	Farmacologie	studiu, cercetare
615	Terapeutică	studiu, cercetare
615	Toxicologie	studiu, cercetare
615.8	Fizioterapie. Acupunctură. Hidroterapie. Psihoterapie	
616	Patologie. Medicină clinică. Boli. Boli interne	studiu, cercetare
616-053.2	Pediatrie. Bolile copilului	studiu, cercetare
616-053.9	Geriatrică	studiu , cercetare
616-083.98	Prim ajutor. Tratament de urgență	studiu , cercetare
616.3	Bolile aparatului digestiv. Stomatologie. Gastroenterologie. Boli de ficat. Boli de nutriție. Avitaminoze	studiu , cercetare
616.5	Dermatologie. Boli de piele	studiu , cercetare
617	Ortopedie. Chirurgie	studiu , cercetare
617	Oftalmologie	studiu, cercetare

617-07	Semiologie. Diagnostic	studiu , cercetare
618	Ginecologie. Boli de femei. Obstetrică. Sarcina. Naștere	studiu, cercetare
62	Tehnică. Inginerie	bază
7	Artă. Recreere. Divertisment. Sport	bază
8 Limbă. Lingvistică. Literatură		
80	Lingvistică. Filologie	studiu
805.90	Limba română	studiu
802.2	Limba engleză	studiu
804.0	Limba franceza	studiu
820/89	Literaturi individuale	studiu
82.0	Critică și istorie literară	studiu
9	Geografie. Biografie. Istorie	studiu

Capitolul X

ETAPELE DE DEZVOLTARE A COLECȚIILOR

20. Informarea

Biblioteca este principala structură implicată în acumularea, prelucrarea și diseminarea informațiilor. Obiectivul principal al bibliotecii este furnizarea către beneficiari a informațiilor în concordanță cu cererile comunității deservite.

Informarea este prima etapa preliminară ce se axează pe două aspecte: cunoașterea surselor de informare privind completarea colecțiilor; analiza cerințelor și necesităților utilizatorilor.

Principalele surse de informare: cataloagele editoriale care fac cunoștință cu viitoarea producție editorială; liste de stoc care cuprind publicații disponibile în diverse edituri, librării; saloanele de carte; semnalări din presa scrisă; utilizatorii bibliotecii.

21. Selecția

Selecția se axează pe criterii specifice: *criteriul calității*, care presupune respectarea cerințelor conform profilului bibliotecii, cerințele utilizatorilor și resursele financiare alocate; *criteriul cantitativ* înseamnă numărul de exemplare achiziționate și gradul de solicitare.

Pentru creșterea valorii colecțiilor e important desfășurarea următoarelor activități: realizarea unei analize a circulației fondurilor, identificarea zonelor de interes scăzut, starea fizică a acestor documente; ținerea sub control a documentelor solicitate de utilizatori; dezvoltarea colecțiilor prin acoperirea echilibrată a tuturor disciplinelor de

studiu și a ariei lingvistice de interes; dezvoltarea colecțiilor pe suport electronic; digitizarea documentelor.

În procesul de selectare a documentelor, pentru acoperirea cât de posibil exhaustiv a producției editoriale, pot fi utilizate niveluri de achiziție a publicațiilor în funcție de relevanța lor.

Tipuri/genuri de documente selectate pentru colecțiile bibliotecii CEMF cu normele de completare

Tip document	Gen	Titluri
Documente științifice	monografii, sinteze, publicații periodice cu caracter științific	1-5
Documente didactice	manuale, note de curs, lucrări practice, lucrări metodice, teste, recomandări	1 - 50
Documente de referințe	enciclopedii, dicționare, ghiduri, lucrări bibliografice	5-20
Documente oficiale și normative	legi, hotărâri, regulamente, norme, instrucțiuni	1-2
Documente științifico-populare	cărți, publicații periodice	1-20

22. Achiziția propriu-zisă.

Achiziția documentelor presupune operația care permite dezvoltarea și actualizarea colecțiilor bibliotecii în funcție de natura și obiectivele acesteia.

Poate fi utilizată achiziția oneroasă, ce presupune procurarea documentelor sau grup de documente din sursele bugetare ale instituției CEMF „R Pacalo”.

O altă modalitate este achiziția gratuită a unui document sau grup de documente prin donații de autor, de instituții, de persoane particulare, etc.

Surse de achiziție: edituri; librării; furnizori intermediari; persoane fizice (autori) sau juridice (edituri, tipografii, societăți etc.); utilizatori.

23. Casarea și înlocuirea documentelor

Eliminarea legală a documentelor reprezintă o activitate necesară, logică realizată prin excluderea documentelor care nu mai pot fi utilizate din diverse cauze (uzură fizică, conținut depășit etc.). Casarea publicațiilor este o procedură continuă care asigură coerența intelectuală a colecției și face biblioteca mai atrăgătoare, cu informație mereu actualizată.

Scopul eliminării este creșterea accesibilității; îmbunătățirea eficienței, reducerea costurilor.

Criteriile de eliminare sunt următoarele: deteriorarea fizică a documentului; uzura morală și informațională a documentului; expirarea termenului de păstrare a documentelor; documente nesolicitate în ultimii cinci ani și dubletele; nerestituirea documentelor de către utilizatori (plecați din țară, schimbarea locului de trai, etc.); distrugerea documentelor în cazuri de forță majoră (incendii, inundații și alte calamități).

Conform legislației în vigoare mecanismul eliminării cuprinde: selecția publicațiilor; înaintarea propunerilor de scoatere a documentelor către comisia de casare; aprobarea demersului de către comisie; consemnarea ieșirilor din evidențele contabile (RI, RMF).

Casarea se face conform următorilor indicatori: actualitatea și valoarea documentului și gradul de solicitare a documentului. Documentele eliminate din colecție pot fi propuse la schimb sau donate altor biblioteci; transmise centrelor de reciclare a hârtiei.

Capitolul XI ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI

- 24.** Bibliotecarul principal este responsabil de dezvoltarea colecțiilor, având ca sarcini de bază aprobarea politicii de dezvoltare a colecțiilor, coordonarea proiectelor de completare a colecțiilor bibliotecii, analiza și aprobarea listelor de achiziții, a actelor de eliminare a documentelor din colecțiile bibliotecii.
- 25.** Completarea colecțiilor este o preocupare pentru întregul personal al Bibliotecii implicat în servirea informațională a utilizatorilor.
- 26.** În dezvoltarea colecțiilor un rol important revine și utilizatorilor (elevi, cadre didactice, alte categorii etc.) care prin intermediul feedback-ului, propunerilor de achiziții fixate într-un fișier special, contribuie la îmbunătățirea fondului de carte.
- 27.** Decizia finală în procesul de achiziții o are administrația instituției, reieșind din sursele financiare alocate.

Capitolul XII EVALUAREA POLITICII

- 28.** Monitorizarea și evaluarea implementării politicii de dezvoltare a resurselor informaționale și documentare trebuie realizată sistematic prin analize și sinteze, urmate de revizuirii și corectări de rigoare.

Capitolul XIII

DISPOZIȚII FINALE

29. Politica de Dezvoltare a Colecțiilor (PDC), constituie un instrument important în dirijarea proceselor de formare a fondurilor, ca și orice model dinamic, necesită o revizuire continuă.
30. Actualizarea acestui document poate fi motivată de unii factori ca: modificări intervenite în obiectivele și prioritățile de activitate a CEMF „R. Pacalo”, a Bibliotecii; schimbarea nevoilor de informare și documentare a utilizatorilor, cerințele impuse de dezvoltarea societății.
31. Acest document trebuie să fie actualizat o dată în 5 ani.

BAZA NORMATIV-LEGISLATIVĂ

1. Biblioteca publică : Linii directoare IFLA / UNESCO pentru dezvoltare / trad. Din lb. engl.: Irina Digodii, Vladimir Dunduc ; red. șt. : Eugenia Bejan ; Asoc. Bibliotecarilor din Republica Moldova. – Chișinău : Epigraf, 2007. – 91 p. – Din conținut : Dezvoltarea colecțiilor. – P. 48-56.
2. CALENGE, Bertrand. Politicile de achiziție: constituirea unei colecții într-o bibliotecă. București: Ed. Biblioteca Bucureștilor, 1999. 399 p.
3. COSTAȘ, RODICA. Tradiție, continuitate și tendințe în dezvoltarea schimbului internațional de publicații / Rodica Costaș, Lucia Arnaut // Magazin bibliologic. – 2010. – Nr.1 - 2. – P. 77-79.
4. Direcții și strategii de dezvoltare a colecțiilor în bibliotecile universitare / Asoc. Bibliotecarilor din Învățământ, România. Constanța: Ex Ponto, 2001. 177 p.
5. Evidența colecțiilor de bibliotecă. Cap. 7. Declararea și scoaterea din evidență (eliminarea) a documentelor [ordin al Ministerul Culturii al RM din 08.05.2003]. [Accesat la 20.12.2021]. Disponibil: <https://www.abrm.md/legislatie/documente-nationale/evidenta-colectiilor-de-biblioteca/>
6. FUMEA DOINA. Evaluarea calitativ-cantitativă a selecției în contextul universului informațional (I-II) / Doina Fumea, Gabriel Firoiu // Biblioteca. – 2000. – Nr. 1. – P. 18; Nr. 2. – P. 46-47.
7. OSOIANU Vera. Bibliotecile publice 2016: valoare, plusvaloare și impact. In: Biblioteca. 2017, nr. 3, p. 69. ISSN 1220-3386

8. Politica de Dezvoltare a Resurselor Documentare și Informaționale ale Departamentului Informațional Biblioteconomic / ULIM ; elab.: Centrul de Management DIB. – Chișinău, 2009. – 13 p.
9. RÂPEANU Anca. Dezvoltarea colecțiilor în bibliotecile publice – Ghid pentru bibliotecari [online]. [Accesat la 11.01.2022] Disponibil: <http://ghid-pentru-bibliotecari.arc-software.ro/doku.php?id=dezvoltarea-colectiilor-in-bibliotecile-publice>.
10. REGN ALA Mircea. Curs de biblioteconomie : [dezvoltarea colecțiilor] / Mircea Regneală // Biblioteca. – 2006. – Nr. 6. – P. 174-175 ; Nr. 7. – P. 202-203 ; Nr. 8-9. – P. 239-240 ; Nr. 10. – P. 285-286 ; Nr. 11-12. – P. 319-320.
11. SUSARENCO Ala. Rolul politicilor de bibliotecă privind dezvoltarea colecțiilor [online]. [Accesat la 22.12.2021]. Disponibil: [http://library.utm.md/Editat/BIBLIOTECA/Conferinte/2010/Rolul politicilor de biblioteca privind dezv colectiilor DS.pdf](http://library.utm.md/Editat/BIBLIOTECA/Conferinte/2010/Rolul_politicilor_de_biblioteca_privind_dezv_colectiilor_DS.pdf).
12. TÂRZIMAN Elena. Conservarea – prezervarea – arhivarea documentelor Biblioteca. – 2006. – Nr. 5. – P. 147-148.
13. VEDEAN Elizaveta. Dezvoltarea resurselor informaționale la Biblioteca Științifică Medicală USMF “Nicolae Testemițanu” (1945-2015) [online] [Accesat la 05.01.2022] Disponibil: <https://library.usmf.md/sites/default/files/inline-files/Comunicare%20%20BSM%202015%20red%202016.pdf>.
14. ZAVTUR Natalia. Managementul colecțiilor bibliotecii: abordarea problemei [online]. [Accesat la 10.01.2022] Disponibil: [http://library.utm.md/Editat/BIBLIOTECA/Conferinte/2008/Managementul colectiilor bibliotecii consideratii teoretice DS.pdf](http://library.utm.md/Editat/BIBLIOTECA/Conferinte/2008/Managementul_colectiilor_bibliotecii_consideratii_teoretice_DS.pdf)